

Noty o autorach

Katarzyna Barańska — antropolog kultury, muzeolog. Profesor w Uniwersytecie Jagiellońskim. Autorka monografii *Muzeum Etnograficzne. Misje, struktury, strategie* (Wyd. UJ, 2004), *Muzeum w sieci znaczeń. Zarządzanie z perspektywy nauk humanistycznych* (Wyd. Attyka, 2013). Redaktor naczelna „Zbioru Wiadomości do Antropologii Muzealnej”. Członek Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM), Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego. ORCID 0000-0001-7022-2918. Kontakt: katarzyna.baranska@uj.edu.pl

Anna Cieplińska-Jaglarz — kustosz Muzeum w Chrzanowie im. Ireny i Mieczysława Mazarakich (od 2008 r.), absolwentka Sztuki Sakralnej, specjalizacja Muzealnictwo na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, studium pedagogicznego w zakresie wychowania plastycznego (j.w.), studium podyplomowego z Historii Sztuki na Uniwersytecie Śląskim. Zajmuje się opracowaniami dotyczącymi historii sztuki, organizacją wystaw oraz wydarzeń kulturalnych, prowadzeniem lekcji i warsztatów muzealnych z zakresu sztuki, etnografii. Kontakt: annacieplinska1@gmail.com

Andrzej Dybczak — absolwent Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Dokumentalista i pisarz zainteresowany m.in. tematem rdzennej ludności północnej Azji. Wielokrotnie prowadził badania terenowe w różnych miejscach na Syberii. Autor książki *Gugara* (Zielona Sowa 2006, Czarne 2008), podsumowującej jego doświadczenia z pobytu wśród Ewenków Krasnojarskiego Kraju. Reżyser filmu dokumentalnego pod tym samym tytułem, opisującego rzeczywistość poradzieckich, ewenkijskich pasterzy reniferów. Film zdobył w 2008 roku m.in. Grand Prix na XXII festiwalu filmów antropologicznych w Parnu, Prix Réalités de l’immatériel na festiwalu Cinéma du Réel w Paryżu, Grand Prix Złotego Lajkonika na 48

Krakowskim Festiwalu Filmowym i nagrodę za najlepszy debiut reżyserki na festiwalu Era Nowe Horyzonty. Autor książki *Pan wszystkich krów* (Nisza 2017) nominowanej do nagrody literackiej Nike. Laureat Nagrody Kościelskich (2008); stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W latach 2015-2021 współpracował z Muzeum Etnograficznym w Krakowie. W ramach projektu *Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pochodzącej od polskich badaczy Syberii XIX wieku*, odpowiadał m. in. za organizację, metodologię i wykonanie badań terenowych we współpracy z rdzennymi społecznościami: Nieńców (Oma, Narian Mar), Selkupów (Ratta, Tolka), Ewenów i Koriaków (Esso, Anawgaj, Pietropawłowski Kamczacki), Czukczy i azjatyckich Eskimosów (Uelen i Lavrentija). Podczas badań terenowych realizował audiowizualną dokumentację współczesnego kontekstu historycznej kolekcji syberyjskiej MEK; jest m.in. autorem antropologicznych multimedialnych interpretacji wybranych obiektów z tej kolekcji. Kurator wystawy *Syberia. Głosy z Północy*. Kontakt: andrzej_dybczak@op.pl

Agata Franaszek — absolwentka historii, historii sztuki oraz studiów podyplomowych z zakresu zarządzania kulturą, adiunkt w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, kuratorka i koordynatorka wystaw krajowych oraz zagranicznych. Członek Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM, a także Stowarzyszenia Muzealników Polskich. Kontakt: franaszek.agata@gmail.com

Brigitte Heck — starsza konserwator w Baden State Museum w Karlsruhe, odpowiedzialna za Dział antropologii kultury oraz kolekcje życia codziennego i kultury popularnej. Kontakt: brigitte.heck@landesmuseum.de

Sara Herczyńska — doktorantka w Instytucie Kultury Polskiej UW, gdzie przygotowuje pracę doktorską poświęconą polskim muzeom biograficznym. Publikowała m.in. w „Tekstach Drugich”, „Widoku” i „Przeglądzie Humanistycznym”. ORCID 0000-0003-4840-5819. Kontakt: sara.herczynska@gmail.com

Michał Hinc — doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, absolwent Uniwersytetu Gdańskiego, pracownik Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie. Autor kilkudziesięciu artykułów naukowych oraz monografii książkowej: *Tadeusz Staniewski (1886-1978). Dyrektor Gimnazjum i Liceum w Wejherowie*. Kontakt: hincmichal62@wp.pl

Aleksandra Janus — doktorka antropologii, dyrektorka Centrum Cyfrowego, kuratorka programu „Exercising modernity” i inicjatywy Laboratorium

muzeum, wykładowczyni School of Ideas SWPS, członkini rady serii wydawniczej Wystawianie Teorii oraz grupy Muzea dla Klimatu i kolektywu Kultura dla Klimatu. Kontakt: ajanus@centrumcyfrowe.pl

Arkadiusz Jełowicki — doktor, kustosz dyplomowany w Muzeum Narodowym Rolnictwa w Szreniawie, badacz, dokumentalista, kurator wystaw o kulturze ludowej, redaktor naukowy publikacji poświęconych kulturze tradycyjnej Wielkopolski, autor map etnograficznych i lekcji muzealnych oraz koordynator warsztatów muzealnych dla dzieci i młodzieży. Kontakt: a.jelowicki@muzeum-szreniawa.pl

Damian Kasprzyk — dr nauk humanistycznych, adiunkt w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego, prezes łódzkiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego, członek Towarzystwa Naukowego Płockiego. Zasiada w redakcjach czasopism: „Zeszyty Wiejskie” (UŁ) i „Zbiór Wiadomości do Antropologii Muzealnej” (PTL). Członek Rad Muzealnych przy Muzeum Wsi Radomskiej, Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi oraz Muzeum Zabawek i Zabawy w Kielcach. Zainteresowania badawcze: regiony i regionalizmy, zagadnienia tożsamości regionalnej, muzeologia. Sekretarz redakcji ZWAM. ORCID 0000-0002-3588-3486. Kontakt: damian.kasprzyk@uni.lodz.pl

Grażyna Kubica-Heller — profesorka nadzwyczajna w Zakładzie Antropologii Społecznej Instytutu Socjologii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prowadzi badania terenowe i archiwalne na swoim rodzimym Śląsku Cieszyńskim, a także interesuje się historią antropologii. Jest autorką książek: *Luteranie na Śląsku Cieszyńskim. Studium historyczno-socjologiczne* (1996), *Siostry Malinowskiego, czyli kobiety nowoczesne na początku XX wieku* (2006), *Śląskość i protestantyzm. Antropologiczne studia o Śląsku Cieszyńskim, proza, fotografia* (2011), *Maria Czaplicka: płeć, szamanizm, rasa. Biografia antropologiczna* (2015, angielskie wydanie w the University of Nebraska Press, 2020), opracowania *Dziennika w ścisłym znaczeniu tego wyrazu Bronisława Malinowskiego* (2002), a także wielu innych tekstów naukowych i literackich oraz kilku wystaw fotograficznych. Angażuje się w projekty kobiecej historii mówionej na Ukrainie i Śląsku Cieszyńskim i jest współtwórczynią filmów: *Stacja kolejowa Krasne-Busk. Opowieści przesiedlonych kobiet* (2012); *Żywobyci przy granicy. Babski godki z obu stron Olzy*, (2016); *Babski godki o robocie we werkach* (2016). Została uhonorowana m.in. Nagrodą Literacką im. Narcyzy Żmichowskiej oraz nagrodą Klio

za książkę historyczną. ORCID 0000-0002-3193-3634. Kontakt: grazyna.kubica-heller@uj.edu.pl

Jacek Kukuczka — absolwent Etnologii UJ, kustosz kultur pozaeuropejskich Muzeum Etnograficznego im. Seweryna Udzieli w Krakowie. Uczestnik i współorganizator wypraw naukowo — badawczych do krajów Afryki Zachodniej, Maghrebu i na Syberię. Na co dzień zajmuje się historycznymi kolekcjami pozaeuropejskimi w tym, m.in. unikatową kolekcją syberyjską, wystawiennictwem muzealnym oraz opisem i interpretacją archiwalnych fotografii. W publikacjach i wystawach porusza problematykę zmian kulturowych w krajach pozaeuropejskich, a także rolę i miejsce fotografii w etnograficznej narracji. Autor i współautor wielu ekspozycji, m.in. *Dawna, daleka Syberia*; *Futra z Syberii*; *Wojownicy. Duma przeszłości — wyzwania współczesności* (Sybilla 2005 — kategoria wystawy etnograficzne); *Etnografia i kreacja. Fotografia w dokumencie naukowym*; *Islam. Orientacja. Ornament*; *Tuareski Blues*; *Na przekór. Kabylia*; *Syberia. Głosy z Północy*. Publikuje m.in. w czasopiśmie „*Afryka*”, „*Lud*”, „*Antypody.org*”, „*Studia Ethnologica Pragensia*”, „*Etnografia Nova*”. W ramach projektu *Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pochodzącej od polskich badaczy Syberii XIX wieku*, odpowiedzialny za opracowanie obiektów z historycznej kolekcji syberyjskiej. W 2017 roku uczestniczył w badaniach terenowych prowadzonych wśród Nieńców w Nienieckim Okręgu Autonomicznym (NAO, FR). Kurator wystawy *Syberia. Głosy z Północy*. ORCID 0000-0001-9612-3600. Kontakt: kukuczka@etnomuzeum.eu

Anna Kulpa — magister, doktorantka Szkoły Doktorskiej Akademii Ignatianum w Krakowie, w ramach której przygotowuje rozprawę na temat symbolicznego znaczenia zabytkowych dewizek oraz semiotycznych przemiany kultury materialnej. W latach 2017-2021 adiunkt specjalista ds. działu etnograficznego i artystycznego w Muzeum Regionalnym Ziemi Limanowskiej. Kontakt: anna.kulpa@student.ignatianum.edu.pl

Anna Kurpiel — dr, etnolożka i antropolożka kultury, adiunktka w Katedrze Nauk Społecznych Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich Uniwersytetu Wrocławskiego. Naukowszyni wizytująca na uniwersytetach w Lipsku i Montrealu. Badania terenowe prowadzi w Polsce (na Dolnym Śląsku i Pomorzu) oraz w Republice Północnej Macedonii. Autorka książki *Cztery nazwiska, dwa imiona. Macedońscy uchodźcy wojenni na Dolnym Śląsku*. Wiceprezeska Fundacji Ważka, współzałożycielka Dolnośląskiego

Archiwum Tradycji. Interesuje się dziedzictwem kulturowym, szczególnie na terenach (post)migracyjnych, tranzytowych oraz antropologią pamięci. ORCID 0000-0001-8919-4347. Kontakt: anna.kurpiel@uwr.edu.pl.

Magdalena Kwiecińska — doktor, etnolog, absolwentka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ, kustosz Muzeum Tatrzańskiego. Członek Komisji Etnograficznej PAU, Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego i Rady ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego przy MKDNIŚ. Współautorka wniosku w roli eksperta o wpis szopkarstwa krakowskiego na Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości UNESCO. Autorka licznych publikacji, filmów dokumentalnych, scenariuszy i wystaw związanych głównie z tematyką karpacką, kulturą Spisza i Podhala. Laureatka Nagrody Województwa Małopolskiego im. Romana Reinfussa w 2019 roku. ORCID: 0000-0002-0767-7626. Kontakt: mkwiecinska@muzeumtatrzańskie.pl

Anna Lebet-Minakowska — kustosz zbiorów rzemiosła Muzeum Książąt Czartoryskich/Muzeum Narodowego w Krakowie. Autorka Katalogu Judaików ze zbiorów Muzeum Narodowego w Krakowie oraz cyklu wykładów pod wspólnym tytułem „Judaizm — poznać znaczy zrozumieć” i książki pod tym samym tytułem oraz licznych publikacji na temat sztuki i rzemiosła, w tym historii kolekcjonerstwa i rzemiosła ze zbiorów Muzeum Książąt Czartoryskich. Członek międzynarodowych organizacji naukowych: World oraz European Association for Jewish Studies. Laureatka nagrody im. Księdza Musiała. Kontakt: anna.lebet@gmail.com

Dorota Majkowska-Szajer — antropolożka, absolwentka Instytutu Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Pracuje w Muzeum Etnograficznym w Krakowie. Bierze udział w projektach badawczych („Pamiętka rodzinna” (2012-2013), „Wesela 21” (2009-2015), „Wesela 21: audioportret” (2014), „Życzenia. Niematerialne dziedzictwo Małopolski zawarte w obyczajach pielęgnujących więzi międzyludzkie” (2017-2020), „Nasze życie w czasach zarazy” (2020-2022), angażuje się w działania z udziałem publiczności, m.in. cykle: „Druga strona rzeczy” (2011), „Granice ciała” (2012), „Wiosna ludu” (2021) i edukacyjne, m.in. „Etnografia: teren działania” (2014). Autorka publikacji z zakresu antropologii kulturowej (m.in. „Konteksty”, „Rocznik Antropologii Historii”, „New Eastern Europe”, *Inne przestrzenie, inne miejsca. Mapy i terytoria*, praca zbiorowa, red. Dariusz Czaja, Wydawnictwo Czarne 2013). Redaktorka wydawanych w MEK publikacji naukowych, popularnonaukowych i katalogów wystaw. Kuratorka wystaw, m.in.: „Pamiętka rodzinna.

Opowieści z domowych archiwów” (2013), „Wesela 21” (2016), „Obojętnie, gdzie to jest na świecie. Stanisław Baj, malarz” (2018), „Kogo stać?” (2020). Bardzo lubi czytać, czasem pisze, dla dorosłych i dla dzieci, m.in.: *Słowa do rzeczy* (2014, z Eweliną Lasotą), *Ślady, tropy, znaki* (2017, z Eweliną Lasotą), *Siedem* (2019). Kontakt: majkowska.szajer@etnomuzeum.eu

Katarzyna Maniak — doktorka, antropolożka kultury, asystentka w Instytucie Etnologii i Antropologii Kulturowej UJ. Obecnie współrealizuje projekt poświęcony post-konfliktowemu dziedzictwu na terenach przyłączonych do Polski po II wojnie. Jest członkinią grupy Homo[Lab]orans skupionej na badaniach dziedzictwa pracy. Interesują ją teorie i praktyki eksponowania dziedzictwa kulturowego, społeczne oddziaływanie dziedzictwa oraz aktywizm instytucji kultury. ORCID 0000-0001-5498-4621. Kontakt: katarzyna.maniak@uj.edu.pl

Alicja Mironiuk Nikolska — etnografka, muzealniczka. W latach 1986–1997 pracowała w Muzeum Okręgowym w Białej Podlaskiej. Od 1997 roku pracuje w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie, od 2009 roku na stanowisku Głównego Inwentaryzatora. Kuratorka wystaw i autorka tekstów popularyzujących zagadnienia sztuki ludowej i nieprofesjonalnej. Przewodnicząca Sekcji Sztuki Ludowej Rady Naukowej Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Kontakt: alicja.nikolska@ethnomuseum.pl

Elżbieta Nieroba — dr, socjolożka, adiunktka w Katedrze Nauk Socjologicznych i Pracy Socjalnej Uniwersytetu Opolskiego. Zainteresowania badawcze koncentrują się wokół socjologii kultury (w szczególności instytucji muzeum, dziedzictwa kulturowego, modeli uczestnictwa w kulturze), pamięci społecznej oraz socjologii emocji. Autorka między innymi monografii *Pomiędzy dobrem wspólnym a elitarnością. Współczesny model muzeum* (Opole 2016) oraz *Na styku historii i codzienności. Społeczność lokalna wobec miejsca pamięci* (Opole 2017, współautor A. Czerner). ORCID 0000-0002-7622-8701. Kontakt: enieroba@uni.opole.pl

Michał Pałasz — badacz zarządzania w antropocenie, członek Rady Klimatycznej UJ. Doktor zarządzania humanistycznego, członek założyciel polskiego oddziału Humanistic Management Network. Menedżer kultury związany m.in. z Muzeum Erotyzmu, magazynem Kulturoteka, festiwalem Polikultura, krakowskimi muralami. ORCID 0000-0002-5470-6960. Kontakt: michal.palasz@uj.edu.pl

Sylwia Szarejko — doktor nauk humanistycznych w dziedzinie literaturoznawstwa. Polonistka i italianistka. Kustosz w Dziale Naukowym Muzeum Pamięci Sybiru w Białymstoku. Zasiada w redakcji „Biuletynu Historii Pogranicza” oraz „Sybiru. Magazynu Muzeum Pamięci Sybiru”. Członkini Zarządu Sekcji Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury przy ZG SBP. Swoje artykuły publikowała w Polsce, we Włoszech, na Węgrzech i w USA. ORCID 000-0001-8956-6227. Kontakt: s.szarejko@sybir.bialystok.pl

Jan Święch — profesor, etnolog, kustosz dyplomowany, związany z Instytutem Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przez wiele lat kierował Podyplomowym Studium Muzeologicznym UJ. Autor wielu wystaw muzealnych oraz ponad stu sześćdziesięciu publikacji z zakresu historii i teorii muzealnictwa etnograficznego, a także architektury polskiej wsi. ORCID 0000-0002-7966-5472. Kontakt: jan.swiech@uj.edu.pl.

Joanna Tabaka — trenerka i mentorka, blogerka i podcasterka, ekspertka ds. komunikacji oraz budowania strategii rozwoju publiczności w sektorze kultury, a także z zakresu proekologicznych działań instytucji kultury. Podwójna stypendystka MKiDN, w przeszłości pracowniczka kilku instytucji kultury. Kontakt: joannatabaka@gmail.com

Sonja Thiel — kierowniczka projektu wykorzystania sztucznej inteligencji i Creative User Empowerment, przy dyrekcji Baden State Museum w Karlsruhe. Kontakt: sonja.thiel@landesmuseum.de

Mariola Tymochowicz — etnolog i kulturoznawca, adiunkt w Instytucie Nauk o Kulturze UMCS w Lublinie i kustosz w Muzeum Narodowym w Lublinie w Dziale Kultury Materialnej i Duchowej. Zainteresowania badawcze obejmują kulturę tradycyjną i współczesną wsi. Od 2000 roku jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego (obecnie skarbnik w Zarządzie Głównym), prezesem oddziału lubelskiego PTL i przewodnicząca sekcji Strój ludowy przy PTL, a także członkiem Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego i Towarzystwa Przyjaciół Wsi Lubelskiej. Jest Autorką książek: *Lubelska obrzędowość rodzinna w kontekście współczesnych przemian*, (Lublin 2013), *Stroje ludowe od XIX w. do czasów współczesnych z obszaru Lokalnej Grupy Działania „Lepsza Przyszłość Ziemi Ryckiej”* (Ryki 2015) oraz *Tradycyjne pożywienie w kulturze chłopskiej na Lubelszczyźnie* (Lublin 2019). ORCID 0000-0002-3808-2326. Kontakt: mariolate@wp.pl

Magdalena Zych — antropolożka kultury, kustoszka i kuratorka Muzeum Etnograficznego w Krakowie, gdzie od 2009 roku koordynuje projekty badawcze, tworzy publikacje i projekty wystawiennicze. Kreuje przestrzeń współpracy między artystami, aktywistami i społecznością akademicką. Interesuje się współczesną interpretacją muzealnych kolekcji etnograficznych, przygotowuje na ten temat rozprawę doktorską. Absolwentka studiów doktoranckich UJ. Stypendystka Fundacji Pro Helvetia (2013) i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2016). W MEK m.in. kierowała projektami badawczymi: *dzieło-działka* (2009-2012), *Wesela 21* (2009-2015). W obu przypadkach przedsięwzięcia zakończyły wystawy i publikacje, których była współtwórczynią. Zajmowała się obecnością tematu Zagłady w polskiej sztuce ludowej w ramach projektu *Awkward Objects of Genocide: The Holocaust and Vernacular Arts in and beyond Polish Ethnographic Museums* (2016-2019; część konsorcjum TRACES Programu Horyzont 2020). Współkuratorka wystawy *Widok zza bliska. Inne obrazy Zagłady*. Obecnie kontynuuje te badania w ramach *Polish Folk Art and the Holocaust: Perpetrator-Victim-Bystander Memory Transactions in the Polish-German Context* (Beethoven, NCN/DFG, Humboldt Univ., kier. Roma Sendyka i Magdalena Waligórska, 2020-2023). Badaczka projektu *Traces as Research Agenda for Climate Change, Technology Studies and Social Justice* (2021-2025) w ramach Akcji COST (CA20134). Inicjatorka i wykonawczyni projektu badawczego *Antropologiczna reinterpretacja kolekcji syberyjskiej ze zbiorów Muzeum Etnograficznego w Krakowie, pochodzącej od polskich badaczy Syberii XIX wieku* (2016-2019). W ramach realizacji badań odpowiadała za wątek muzeologiczny realizując autorski program muzeologii terenowej. Kuratorka wystawy *Syberia. Głosy z Północy*. ORCID 0000-0003-4047-1125. Kontakt: zych@etnomuzeum.eu